

NÓGRÁDI LAPOK ÉS HONTI HIRADÓ

POLITIKAI, TÁRSADALMI S KÖZGAZDÁSZATI HETILAP.

Előfizetési ár:

Egész évre 4 ft. Fél évre 3 ft. Negyed évre 1 ft 50 kr.
Egyes szám ára: 15 krajczár.

Előfizetési csupán a kiadóhivatalban lehet B. Gyarmaton.

Előfizetési pénzek, reklamációk és hirdetések a kiadóhivatalhoz
intézendők.

A lap szellemi részére s a nyiltiltérre vonatkozó minden közle-
mények a szerkesztőhöz küldendők.

Hirdetések díja: három hasábon petitsor 5 kr. -- Nagyobb és
többesrörli hirdetések jutányosan eszközöltetnek.
Helyeg minden beiktatásnál 30 kr.

Nyiltiltér garmond sor: 20 kr.

Uj korszak kezdete a magyar történe- lemben.

A mult hét utolsó napján, márczius 7-én ter-
jesztette elő gr. Szapáry miniszterelnök mint belügy-
miniszter a közigazgatás államosításáról szóló tör-
vényjavaslatot a kormánypárt riadó helyeslése közt.
Az előterjesztést a mérsékelt ellenzék, a házban
ugyan némán, de sajtójában rokonszenvesen fogadta,
míg a szélsőbal visszautasítólag tüntetett ellene.

Meg vagyunk győződve, hogy a józan országos
közvélemény e javaslat mellett a kormánypárt riadó
lelkeseledésében osztozik, s azok a párttekintetek,
melyek ez alkalommal az ellenzéki pártok politikáját
irányozzák, a javaslat kézzel foghatóan országos és
nemzeti fontossága mellett hangoztatásukban csak
nagyon kiesi s minden kormányi ténykedés ellen
végleges elfogultságban szenvedő ösdi töredékekre
szorítkoznak.

Gr. Szapáry reform-javaslatát, mely fővonásai-
ban korábbi közleményeinkből olvasóink előtt már
ismeretes, megszünteti az eddigi municipális rend-
szert, mert belbizonyult, hogy azt a parlamentáris
kormányformával összeegyeztetni nem lehet, mert
az a magyar nemzet országgyűlésen nyilvánuló szu-
verén akaratának a törvényes felelős kormány általi
végrehajtását késlelteti, gyöngítheti, sőt akadályoz-
hatja. Ez az elavult rendszer volt egyik főoka
annak, hogy a magyar állam, az 1867-ki alapon
elért s kivált a mostani kormányzati aera alatt
szembeszökő államjogi sikerei, pénzügyi konszoli-
dációja stb. dacára, meg nem szilárdulhatott úgy,
mint azt a magyar nemzetnek ezer éves legitím
jogon alapuló aspirációi kívánják, feltételezik. *E
régí municipális rendszer gyöngének bizonyult a
magyar nemzeti és állami feladatok gyors és
tökéletes végrehajtására.* Gr. Szapáry reform-javaslatát
tehát annak helyében az állami közigazgatást szer-
vezi kinevezett megyei városi és községi tisztvisel-
őkkel, a felelősség elvét szigorúan megvalósítja a
községi előjáráságon kezdve a megyei hatóságokon
fel a közigazgatás összes szálait kezeli közt tartó
belügyminisiteriumig az egész vonalon. A tisztviselők
felelősségét s állásuk szilárdságát biztosítja a szol-

gálati pragmatika alapján, a megyei önkormányzatot
azonban nem bántja, sőt azt hatályosabbá teszi,
politikai egyéniségét pedig érintetlenül hagyja: a
megyék ezentúl is megvitathatják a politikai kérdé-
seket, azokban határozhatnak, egymás közt levelez-
hetnek, az országgyűléshez felírhatnak. *Az új rend-
szer csak arra irányul, hogy a nemzet szuverén
bírányosan nyilvánuló akarata a felbús kormá-
ny által gyorsan hatályosan végrehajthatassék.*
A közösséget a tisztviselők esetleges önkénye ellen
— ha ezt a szigorúan keresztmívitt felelősség elve
már eleve meg nem akadályozná — megvédi az
alakítandó közigazgatási bíróság, melyre nézve a
törvényjavaslat szintén haladéktalanul elő fog ter-
jesztetni.

Aki Magyarországot egy erős nemzeti államná
akarja szilárdítani — s melyik magyar ember nem
akarna? — oly államná, mely bátran nézhessen
egy új ezer év küzdelmei elé, az csak örömmel
üdvözölheti e mélyreható gyökeres reformot, mely
által a szerencsés megvalósító gr. Szapáry neve
meg fog örökíttetni a magyar történelemben.

A szélsőbal országos agitációt indított meg
a reform behozatala ellen, de láthatóan kevés si-
kerral. Természetes, mert indokai nem állják meg
helyüket. Félti a földbirtokos, régi nemesi osztályt,
hogy annak a megyei hatalom elvesztése révén
nemzetfentartó jelentősége csökkenni fog, de feledi,
hogy az új rendszer is csak annak fiaira fog tá-
maszkodni első sorban; fel attól, hogy az új szer-
vezet folytán a megye el fogja veszteni egy esetleges
törvénytelen kormány ellenében régi ellenálló, jog-
fentartó erejét, pedig tudhatná, hogy a nemzet jogai
óvására megvédésére s ez irányban való nemzeti
szervezkedésre sokkal hatályosabb eszközök állnak
a közvélemény rendelkezésére készen, mint a régi,
egymástól elszigetelt megyék közgyűléseinek tiltá-
kozó jegyzőkönyvei, melyek különben az új szervezet
szerint jövőre is védelmi föggyverül használhatók.

Az új szervezet államosítja ezentralizálja tehát
a megyei közigazgatást a magyar nemzeti állam
akaratának feltétlen megvalósulhatása érdekében s
azon veszély beállhatásának meggátlására, nehogy
a választott magyar omadózó várat a nemzetiségi
felforgató elemek kalandorai az ellen erősségül hasz-

nálhassák, de meghagyja, s biztosítékokkal körülveszi
az önkormányzati jogot, hogy annak révén a kö-
zösség minden osztálya nemzetiségi különbség nél-
kül a maga anyagi kulturai érdekeit apollhassa. Az
új szervezet megszilárdítja a magyar nemzeti álla-
mot, de abból nem irtja ki a közszabadság feltételeit,
csak azon nemzeti hibáink mulasztásának tovább
tenyésztését teszi lehetetlenné, melyek ingorányában
vigan tenyészthettek a magyar nemzet önjoga ellen
áskáló nemzetiségi ártani-akarások bacillussai is.

S végre a szélsőbal is ily nemzeti magyar
államot akar.

Meg vagyunk győződve, hogy e szervezés új,
boldogabb korszak kezdetét jelenti Magyarországra
a magyar nemzeti államra nézve.

1848. márczius 15.

Az ész és hatalom már az ősi időkben is két fő-
részre osztotta a társadalmat: szabadokra és szolgákra.
Az első úr, a második jobbágy volt. Az úr mindenható,
a jobbágy rabslolga; az urnak kezében volt a hatalom,
a jobbágynek örök szolgálat, vak engedelmisség volt
sorsa. Azért volt oly könnyű az ősi-időkben elnyomni,
meghódítani az országokat, mert a jobbágyok milliói
házát nem, csak rabslolgaságot ismertek s a hódító ellen-
ségben sokszor épen szabadítójukat látták: az urak pedig
mintán számra nézve kevesen voltak, a hazát nem tud-
ták megvédeni, megoltalmazni.

A kultúra haladásával azonban, mely nem csak az
észre, hanem ez után az érzelmekre is kihatott, a szív-
nek idegei is megemésztettek, érzékenyebbekké, fogé-
konyabbakká lettek a jóna, szép és nemesre s épen
ez az oka annak, hogy a részvét érzete föléltette, magá-
hoz emelte a jobbágyot s a hazának minden tagját egyenlő
polgárrá tette.

A legelső mozgalom e tekintetben Angol, Sveciz és
Franciaországban indult meg s az 1848-iki esztendő
volt az, mely kimozdította nálunk a szabadság, egyenlő-
ség és testvériség jelszavát, s az ige testté lett: elő-
rúttak hazánkban is a jobbágyság. A magyar nemesség
ősi — szabad jellegű híven hallgatva a kor intő sza-
vára, melyet nálunk Kossuth, Szécsen i és Vesselenyi
tolmácsoltak, minden kényszerítés nélkül ráta le a bi-
lincseket Árpád földének népéről s a mely átalakulás
más államokban oly sok emberáldozatba került: addig
hazánk nemeseinek gondolkodása is nemes lévén, önként
szabadította föl jobbágyait, mely az áldozatot hazaszeretettel
parosult, felvilágosultsága és nagylelkűsége teremtet-
te meg! Az 1848-iki év emléke tehát felejthetetlen lesz

TÁRCZA.

Márczius 15.

Köszöntlek ünnepe!
Übredő tavaszának legszebb flunpe:
Übredő tavaszának, virradásnak,
Álvo évszázadoknak reggele!
A mely előtt hi meghatóttan állnak
Az újabb, diestelen kor gyermeki.
Magyar szívvel felszálló szent imának,
Magyar vérről megszentelt áldozásnak
Emlékdalát, odáját zengeni.

Köszöntlek ünnepe!
Magyar szabadság dicső hajnala!
A melynek első lángoló nyilatát
Homokba dől az éjék halmaza
Es a keli nap fényes csarnokából
Egy istenreztő ifjú lepe ki
„Szabadság!” köszöntök nagy riadással
Földet rendítő zengő kiáltással
A rab nemzetnek fölkelte ezrei.

Köszöntlek ünnepe!
A melyen legnagyobb volt nemzetem,
Mert századoknak romhalmára lépett
Bússágn tekintett az az éjeken
S míg homlokán az isten csókja érte
Szívében Árpád vére lángra kelet
Bilincseit kezéről minél letépte
Kardot ragadván esküdött az éjére
Hogy a lazaert kilt és had, ha kell.

Gárdonyi Géza.

Tollrajzok életemből.

Pajor Istvánról.

(11)

Vegye nem akarok halálán lenni azon festő m ű-
vésztől, a ki engem mint syntaxista diákok, egy
szép új ezüst hárszert (— 35 krajczár) színes rajz-

ban, természetesen levett, s a mely festmény nagy octá-
valakú formatumban nálam most is megvan, a következő,
általam sajátkezűleg s a lefestés után közvetlenül ráve-
zetett aláírással: „Stefanus Pajor, syntaxi navans studi-
sus, Corporae Anno 1834, die 22-da maji. Annorum tunc
coram 13.” Azonban hogy minő vesztélyben forogtam én
ama portaitorozás közben, erre csak akkor borzadtam el,
mikor a lefestési operation már keresztül estem. A kis
„pittore” ugyanis a két szemem közti távközt egy éles
hegyű, nem is nagyon feszesen összeálló cirkalom segé-
lyével mérte ki, (hogy mi okért, azt ő tudta!) s így ha
akkor véletlenül csak egy légy esiklandja is meg a hom-
lokomat, kivoltam téve annak, hogy a cirkalom két hegyes
vége szemembe fúródik. De hála Istennek, a nagy mű,
minden szerencsétlenség nélkül lett befejezve.

A művész családí nevet nem tudom, mert a város-
beliek őt, atyja mestersége után, a ki enytfőző volt, s
akinek ő segédkezett, csak általában mali gliarik-
nak (kis enytfőzőnek) nevezték, a mennyiben a jámbor
erősen kinőve lévén, 18—19 éves kora dacára sem ha-
ladta meg egy 10—12 éves épnővéstű fin testmagasságát.
Es ime, én magis töle bírom az engemet kőpáldethen
Korponára visszavezető egyefflen realis emléket!...

Hogy a vonó hangszér (vulgo heggedű) iránt első
gyerekkorom óta mindig elcszeretettel viseltetem, ezt
csak azért nem említem meg eddig, mert mindjárt utána
kellett volna tennem, hogy a zenejáték e nemének meg-
tanulását Korponán letem utolsó évében, egy Tiehy nevű
eszmé muzsikustól, aki akkor egyszersmind a cath. temp-
lemban a regens-chori tisztet is viselte; motu
proprio megkezdém, és vittem is annyira, hogy a kótakom
már meglehetősen elfutdattam menni; de sajnos — az os-
kolai tanulmányaim színhelyének változása folytán beállott
új körülményeknél fogva nem folytattam; a mit most is
vesztésemnek tartok. E fölött banatomban csak az
szolgálat vigasztal, hogy talán jól tettem vele mostani
világim hegedűvirtouzunknak, a mennyiben már első
esirájában el lett folytatva lehetősége annak, hogy én neki
ez idő szerint tengeren innen és tengeren túl concurren-
tiát csináljak!...

Korpona alakja mai nap, természetesen, hogy egészen
más, mint volt egy félszázad előtt. Nem csak a hivatalos
nyelv ott már most a magyar, de általában az értelmi-
ségi társadalom is; cultur-intelektuelt kört pedig a Cassino
mint szellemi gyupont egyesíti a felnőtteket, míg a kis-
dedekről egy jól szervezett kisedővoda gondoskodik.
Nemcsak szellemi, de anyagi tekintetben is előnyére válik
továbbá az a körülmény, hogy a tisztas város, saját tör-
vényhatósága képviselőtestületén és tisztikarán kívül, szék-
helye egyszersmind egy politikai közigazgatási szolgabíró-
ság és kir. járáshíroságának, és hogy mindez a három
hatóság jelenleg egyenkint feladata magaslatán álló
hazafias egyénekkel van betöltve, kiknek névszerű meg-
nevezéséről csak a szerénységük iránt köteles discretio
tartózkodni vissza.

A Korponán bevezetett tanulmányoknak Selmecezen
az ottani evang. lyceumban leendő folytatása ram nézve
mintegy természetesnek mutatkozván, e végből a követ-
kező 1834—5-iki iskolai év beálltával atyámnak nyereg-
ből hajtott, jól kiegészítő négyes fogatán én is a Parnassus
eme magasabb régióiba szállítottam, s egy kellemes
septemberi napon, atyám kíséretében a lyceum emeletes
épülete előtt találunk magunkat, melynek homlokzatán
márványba vésve ezen chronosticon tartalmú felirat
volt olvasható: Concordia studio CreVI, studiisqVe
favebo. (1830.) Előinté a két studium megakasztott
kissé az aenigma megfejtésében, melynek nyitjára azonban
a két egyező szó költös jelentése nyoman csakhamar rá-
jöttém, magyarázván annak értelmeyét következőképen:
„Egyetértő szándék emelt föl, hogy a tudományokat apol-
jam.” Az iskolák igazgatója vulgo rektora akkor Royke
János lévén, önkényű értetik, hogy először is mala kellett
tisztelkednünk, s utána mindjárt Holtemu Istvánhoz, a
rhetorika és poezis híros professzorához menthük, a ki az
atyám által kinyitott agyát folytatva, hogy én a korponai
kis gymnasium palasrából járó gyengébb növendék
létemre talán nem főgök bírní a lyceumbeli többi tanu-
lakkal lépéstartva haladni, (ámbar megjegyzendő, hogy
az akkor csak meg pár év óta beállott lyceum az ek-
korral kiadott iskolai bizonyítványokon is csak gymnasium-

Mai számunkhoz fél iv melléklet van csatolva.

előttünk; a felállított szabadságoszlopok, honvéd emlékeink — hol minden március 15-iken imánkat buzognak el, — ezen eszünk megtestesülését varázsolják mindök belki szemünk elé; az elhullott honvéd véréből, a diadalmi porából virág fejlődött ki, a szabadság, egyenlőség, testvériség virága, mely vízeink partjait boldogsággal tölti el, és ártatlan színnel az ég felé int, a beke homa felé, magyogó betűkkel ezt írja fel oda: „nefelejts”.

Boldog a nép! szabad a föld, melyet ős atyáink vértől szerettek meg s melyet most egy böcs király Szt. István jogaival, Mátyás igazságával kormányoz és vele kormányunknak minden törekvése oda irányul, hogy az a kis ország, melyet a nagy világban elfoglalunk, virágoz legyen s a szabadság, egyenlőség, testvériség áldást osztó virága sohánál ne hervadjon.

Időnként ugyan felhangzik még egy-egy szó, fel-fellobban egyes szikra, mely megzavarni igyekszik a békét hol a nemzetiségi, hol a felekezeti kérdésekben, de a gondviselésnek és igazságos királynak szava elnémítja s jogára eloltja azt.

Szontagh Pál arczkép leleplezési ünnepélye.

A b-gyarmati takarékpénztár részv. társaság a múlt vasárnap márc. 8-án leleplező ünnepet ült. Szontagh Pál kegyelmessége, mint az intézet nagyérdemű elnöke iránti tisztelete és elismerésül lefestette annak arczképét Vastagh György festőművész által tanácsstermő számára. Jelen voltak a nagyszámú részvényeseken kívül gróf Degenfeld Lajos főispán, az intézet másodelnöke és számos előkelő vendég között Scitovszky János alispán, Kray István a kir. törvényszék elnöke, Pengrácz György ár. elnök, Reményi Károly városbíró és Nagy Iván történetírónk stb.

Delelőtti pontban 11 órakor lépett az elnöki asztalhoz gróf Degenfeld Lajos főispán, hogy az ezen alkalomra kitűzött rendkívüli közgyűlést megnyissa. Most először van alkalma — ugymond — az intézet közgyűlésén elnökölni. Örül ez alkalomnak, de fokozza örömet azon körülmény, hogy ezen első elnöklése éppen ily szép ünnepélyvel esik össze.

Ezután a gyűlést megnyitottanak jelentven ki, az ünnepeltért 3 tagú küldöttséget menesztenek. E küldöttség tagjai Aninger László vezetése alatt Gazdik Lajos és Felsenburg Tivadar voltak.

Néhány percz múlva megjelent Szontagh Pál. Az egybegyűltek harsogó eljenzéssel fogadták és látható volt a nemes örömtől sugárzó arcokon, hogy mindnyájan a közügyek ősz bajnokai iránt mily őszinte tisztelettel és hódolattal viseltetnek.

Midőn végre az ünnepelt férfiú helyet foglalt az elnök ur jobb oldalán, felállt a szemben álló asztalkánál Vannay Ignác ügyvéd, a takarékpénztár jelenlegi igazgatója és a következő beszédet tartotta:

Milyen tisztelt közgyűlés!

Azon nagyérdemű férfiú iránt, kinek ünnepése végett ma összejöttünk, mely és benső tisztelettel viseltetem, ezért némi elfogultsággal emelek szót, mert érzem, hogy tehetségem gyenge arra, hogy érdemei méltó tolmácsolója lehessenek.

Azonban a sors akarta így s nekem, ki ez idő szerint intézetünk igazgatója vagyok, kötelességemné vált, hogy nálunk a legtiszteltelebb és legdiszesebb helyet oly kitűnően elfoglaló férfiú iránt tiszteletünk és hódolatlunk mélységet tolmácsoljam: sokkal korlátoltabbak szavaim hatása, semhogy abban ama diadalm, melylyel az ünnepeltet érdemei besugározzák, híven visszatükrözhessenek.

Nem is szavak által akarjuk mi leróni az ünnepelt

férfiú iránt tartozó őszinte hálánkat, mert a szó, a hang elröppen, és ha az kebleinkben visszhangra nem talál, eltűnik nyomtalanul. A mi tiszteletünk, szeretetünk, becsületünk nem a pusztá szavakkban, de a szíve azon mely és igaz érzelmeiben nyilvánul, amel ek a szót, mint ezen érzelmeink tolmácsolóját sokszorosán visszhangozzák; mert éppen nekünk jutott a szerencse, hogy intézetünk nagy tisztelettel körveztett elnöke a közéletől egy diadalmi teljes múlt után nyugalmat keresve, némileg visszavonult, de bennünket el nem hagyott, sőt megíztelt azzal, hogy újabbán is gálunk viselt állását megtartván, intézetünk kitűnő vezére maradt.

Milyen tisztelt közgyűlés! Az ünnepelt férfiúban mi nemcsak intézetünk nagyérdemű elnökét tiszteljük, de benne látjuk egyik alapítóját is. Ő, egyike és elsője azoknak, kik intézetünket alapították. Három kiváló férfiú szövöttezett 28 év előtt: Jeszenszky Danó, Kövy Tivadar és Szontagh Pál, hogy letecsenek meggyekben egy oly intézményt, amely hivatva legyen a megye közgazdasági, kereskedelmi és ipari felvirágozását előmozdítani. Fáradságtalan kitartással vállalták küzdelmek le hosszu ide alatt többek hozzájárulása mellett az akadályokat és a küzdelk között is a legnagyobb és legelső harcos nagyméltóságú Szontagh Pál valóágos belső titkos tanácsos főrendiházi tag, szeretett elnökünk volt. Az ő nagy nepszerűségének, utóérhetlen szónoki erejének és faradhatatlan működésének nagy része van abban, hogy most itt áll intézetünk és vele meg hat más intézet, mint közgazdasági factor és a közönség joletének előmozdító eszköze.

Ez az egyik alapja azon melyen átértett hálának, melylyel nemcsak nekünk ez intézet tagjainak és részvényeseknek de egész meggyeknek is kioldhatatlan hittel kell viseltetnie az ünnepelt iránt.

Milyen tisztelt közgyűlés! Nem csak ez intézet nagyérdemű elnökét tisztelhetjük Szontagh Pál ő kegyelmességein. Ő szeretett hazánk egyik leghívebb fia, ki egész életét a közügyeknek szentelte, ki bölcsességeivel, nagy tudományával mindig a haza, a megye, a vidék s a város érdekeit szolgálta. Szolgált a leghívebb hazafini szeretettel, szolgált önzetlennel.

Már ifjú korában 1842-ben a közpályán mint szolgabíró működött; 1848-ban már minisleri fogalmazó volt, és midőn hazánk történetének egyik legdiszesebb, de legterheesebb korszakát élte, akkor ott találjuk azon első között, kik a hazáért készek a mátyomságra. Hazafini szeretete nem rettent vissza semmi veszélytől és midőn a haza érdeke kívánta, hogy jóvője, elete közkáztatásával segítse elő Bem tábornok megmentését, akkor nem habozott egy perczig sem az áldozatkész tette. — Bem tábornok meg volt mentve, de a mentő ott szenvedte hazafias tetteért a súlyos rablanczokat Olmütz sötét börtönében.

De a hazafini szeretetet a börtön kínjai sem tudták kebleből kioltani, és midőn számára újra felvirradt a szabadság hajnalja, sietett haza, hogy magát ismét a hazának szentelhesse.

1865-ben már ott találjuk a parlamentben küzdve hazánk szabadságának biztosításáért. És ez időtől fogva csak egy oltárt ismert — melynek fővese tehetsége, politikai bölcsessége és ernyedetlen kitartása által egyik első áldozárja lett — a haza oltárát.

Ő nem elégedett meg azzal, hogy tettei csak szeretett hazánk szók határainban érvényesüljenek. Tudományos munkálkodásai, főleg a szépirodalom és történelem terén meghódították számára a külföldet is; a magyar névnek nem csak itt, de a hozán kívül is tiszteletet szerzett.

Élénk emlékezetünkben vannak még a közelmúlt idők is, melyekben testvér-városunkkal a székhely-harchoz vívtuk. Tudjuk mindnyájan, hogy mily káros hatással

lett volna a város és vidékre a székhely és így a megye központjának elhelyezése.

De nem csak a város sűrűlete volna meg egy kihatott volna e körülmény vidékeinkre és így intézetünkre is. Mert a székhely eltelelével eltelezett volna városunk intelligenciájának egy része is, kereskedelmi forgalmat pedig nagyraest elveszítette volna központi jellege megszűnével.

Ezt körön átlátta szeretett elnökünk Szontagh Pál ő kegyelmessége is, és nem habozott, de a statusquo part elere állott és tapintatos elrelátó működésével gyors lemmre is vitte a statusquo part szazados jogait, mi által intézetünknek is figyelemre méltó szolgálatot tett.

Ily férfiút, kinek nem tudhatjuk, mit esedéljünk jobban paratlan erejét, pusztán jellemét, vagy nagy tudományát, politikai bölcsességét, avagy hazafini szeretetét, bírnunk mi meg akkor is, midőn a közpályától már-már visszavonult. — elnökül.

Fokozottan megíztelt ez számunkra, mert fontos bizonyítéka irántunk való szeretetének. Természetes, hogy azt, amivel mi szeretett elnökünknek Szontagh Pál ő kegyelmességének tartozunk, sem szóval, de meg tettékel sem vagyunk képesek leróni: megis, hogy érzelmeinket némileg tolmácsoljuk, egyhangulag elhatároztuk, hogy azon férfiúnak arczképét, kinek mi annyi hálát tartozunk, legalább megörökítjük számunkra, hogy meg akkor is, midőn távol van tőlünk, szemünk előtt láthassuk azt az előtűnt oly kedves férfiút, kit eszmény köpünkkel kiválaszthatni csak a mi diadalmiunkra szolgált, akkor amidőn éppen mi voltunk és vagyunk és szerencsések, hogy közvetlenül tapasztalhattuk és tapasztalhatjuk áldásos működését.

Midőn tehát intézetünk szeretett elnökének arczképét tanácsstermünkben örök megemlékezésül elhelyezte azt lelepleztük, (a lepel lehull) vessük szívünkbe azon hő imát és kiáltunk egy szívtel s lelekkel, hogy Szontagh Pál ő kegyelmességet szeretett elnökünket az ur Isten a haza, megyénk, e város és intézetünk diadalmiáig még számos éveken át az emberi kor végső határáig békében, boldogságban és ep egészséggben áldesse. Eljen!

Szünni nem akoró eljenek kísérték az igazgató beszédet, melynek lecsillapulta után Szontagh Pál emigyen válaszolt:

Méltóságos gróf, elnök ur! melyen tisztelt igazgató ur! tisztelt közgyűlés! Igyekeznem fogok ezen, nem tagadom engemet nem annyira meglepi, mert értesülve korábban voltam, hanem igen nagy elfoglaltságba helyező eljárásfelett, felretéve minden álszerénységet, de másrészt a nagyképűsködelést, is az igen tisztelt igazgató annak szép beszéde folytán szerény véleményemet nyilvánítani.

Igaz, hogy 1842-ben szolgabíró voltam, 1847-ben pedig líbetheányát képviseltem az országgyűlésen, megjegyzem, hogy ezen város akkor még szabad kir város volt, most pedig egyszerű nagyközség, mint a mi kedves székvárosunk, unt annak szemere is vetnek: igaz, hogy 1848-ban szolgáltam az államot főcében; szolgáltam és azért dupla capitulatitot számított, mert szenvedtem a börtön sötéttségét, szenvedtem vasra verve kínjait. Az ezen elnökről való megemlékezést tehát örömmel fogadom és ezt bizdító indoknak is tartom, de hogy azt méltóztatott mondani, hogy én alapítója vagyok a takarékpénztárnak, azt el nem fogadhatom, mert a diadalmi Jeszenszky Danó és Kövy Tivadar urakról illeti, ok elrelátó elő ezen intézmény létre hozását. En — tán conservatív hajlamból — más érdemmel e tekintetben nem bírok, minthogy előtől fogva tagja vagyok ez intézetnek, voltam kezdetben a diadalmi választott elnöke és most megjelölök éve, hogy ismét szerencsés vagyok az intézet rendszeresített elnöki tisztét viselni. De ebben valami érdemet részemről nem látok és abból, hogy arczképet lefestették, csak jóakarataikat és irányomban való szeretetüket velem tapasztalhatni.

Megjegyzem azt is, hogy tan egy kis fájdalommal veszem, hogy annyi érdemet ruhának rédm, hogy alig bírom magamat azon képen megismerni, melyet a tisztelt igazgató ur szellemileg előttem kirajzolt, de inkább megismerem magam eme képtől, melyet Vastagh György festett. Igaz továbbá még az is, hogy a közgyűlést némileg visszavonultam, de a takarékpénztár iránt mindig érdeklél viseltetem.

De tisztelt közgyűlés! mind e kívül meg kell jegyznem, hogy azon történetirő, ki magát hivatva fogja érteni, hogy Magyarország közgazdasági és társadalmi fejlődésének történetét megírja, az kell, hogy megállapodást tartson azon elnök jelzésenél, melyben Magyarországon a takarékpénztárak létrejötti kezdettek. Ez e tekintetben epochalis idősziak. Tudjuk, hogy a takarékpénztári epocha megelőzőleg a kölcsönösöknel mily kamatláb volt gyakorlatban; tudjuk, mily áriási mértékben harapódzott el az uszora nemcsak az ipar és kereskedelem terén, hanem a mezőgazdaság terén is. Az első takarékpénztárak nem azok ugyan, amelyeket Fáy András kezdetben contemptált, hanem humanitarius intézetek, hanem inkább hypothekár-bankok támadtak, de Magyarország megis azon jetelekre hatással fogva, melyet ezek gyakoroltak, vált pénzügyileg erősebbé, szilárdabbá.

Miképen váltotta be életkötetben első sorban a balassa-gyarmati takarékpénztár és — mondhatnánk — első pénzintézetünk hivatását, azt hiszem erre hitáras felelhetem; hogy a balassa-gyarmati takarékpénztár feladatait fényesen betöltötte. Ezen intézmény kis körű, mélyből, saját erejéből fejlődött oda, ahol most áll. Ha ennek bebizonyítására törekednénk, csak azt mondhatnánk: monumentum quæris, circumspice! Ha emléket keressz, tekintés körül! Mikor még én szolgabíró voltam, csak egy gazdag embert emlegettek városunkban, a boldogult Hoffmann, meg ma úgy itt, mint a megye összes számszákat, találhatunk ilyeneket. És nagy részben a takarékpénztárak működésének eredménye továbbá, hogy candidato hatás nemcsak a kereskedelem és ipar terén, hanem a mezőgazdaság terén is eszközöltetett. Az elnök,

Folytatás a mellékletben.

nak neveztetik), ugyanecek az ő javaslatára Elefant Mihály nevű theológust kérte fel és nyerte meg atyám correptitoromul, a ki pedig kizárólag az akkor szintén ott tanuló Benyovszky Gyula, az országos nevű Benyovszky Péter pesti ügyvéd fia mellé levén szerződöttve, azt, hogy magára vállalja, miszerint főleg a latinnyelvűl engem is ki fog naponkint egy-egy órán át hallgatni; inkább csak szíveségből és a lekötélőzö modern Boleman tanár közbenjárása folytán tette meg. Azonban én nem soká szorultam Elefant ur magán-oktatására, mert mintegy kétheti próba után kijelenté, hogy ő semmi olyanra nem tud engem tanítani, a mit én magamtól is nem bírok akár megérteni, akár könnyelműl megtanulni; a miben igaza is lehetett, mert hiszen az én erős oldalam éppen a latin nyelvben nem közönséges jártasagom volt, melyet a r. cath. iskolákban egyáltalában szigorubbán vettek, mint a miénkben; nekem pedig ezenfelül, a mint már említém, ebben még különös alkalmam is volt magamat Pajor Jánosnál letemker gyakorolnom. Eneffogva ugyanecek Elefant ur felszólítására tudattam atyámmal, hogy praceptorra szükségem nincs. Ennek tudata azonban, megvallom, némi elbizakodásra vezetett, minnek az én a következeése, hogy a szeroran vett iskolai tanulmányok kultiválásával, ami nekem aránylag nagyon könnyű feladatnak látszik alább hagyttam, sőt ott a n d i v o t t s z o k á s s z e r i n t, rosszullet ürügye mellett napokig is kimaradtam az iskolából; nem azért, hogy benyeljek vagy döcöljek, hanem hogy átadjam magam az iskolánkülrüli más művek s különösen Bulwer a nagy regényirő németre fordított regényei szenvedélyes olvasásának, a melyek előttem egy egészen külön szöb világot tartak fel, s több belki gyönyörrel tápláltak, mint a lármás gyerekek társaságában kellemetlenül eltöltött iskolai órák. E regények szótár és nyelvtan használata mellett történt oly méhő olvasásnak az a kedvező eredménye lett rám nézve, hogy két év alatt az iródlalmi német nyelvet mondhatni teljesen elsajátítottam, és szellemi szerény értéktáramat sok szép és nagy eszme meghonosításával gazdagítottam. Ugyanakkor

(14—15 éves koromban) kezdtem már nemcsak a magyar, de a latin klasszikusokkal is foglalkozni, s első nyelvészeti kísérletem és „költői” szárnypróbálgatásaimat is itt tettem papírra, a miket később bekötöttem, de a melyek feltalálhatlanul elvesztek, éppen nem nagy banatourra, mert engemet ez a veszteség csak attól mentett fel, hogy azok megsemmisítését sajátkezűleg eszközöljem. Egy vívmányom emléke azonban mégis felmaradt ama körből, az t. i. hogy miután Cicero Scipium Scipionis (Scipio Alarici) című művének fordítása közben igen bosszantott az, hogy az ott sokszor előforduló globus szót nem tudtam jól magyarosan kifejezni; addig-addig rágtam a tollat, míg végre rájöttem, hogy ezt a szót a közhasználatban volt golyó meg gol óbis, és golyóbis helyett igen megfelelőleg helyettesítené az a magyar szó: gömb. A gömböt pedig a szülőhelyemen ugynevezett gömbö s t ó (Stoek-nadel) analógiájából vettem, akkép okoskodván, hogy ha ez a szó: gömbö s t ó (a tün levő gömböt így nevezve) jó, akkor be kell annak válnia a Scipio-fele globus és golyóbis helyett is. És úgy tettem a mint mondam, s ezuttal is erősen állítom, hogy a gömb szónak első feltalálója Szt. István bírodalmában én valek. Azt egyebaránt készséggel bevallom, hogy a gömb etymológiát helytelenül magyaráztam a gömbö b b ö l, mint eredeti gyökből, mert a gömb abban a szóban gömbö s t ó az én születéshe-lyembeli nép ajkán esepán assimilatio útján származott a tö gömbös voltából akként, mintahogy mondatik ugyanott és az egész meggyben: f e j e l e t — vánkosi e h. fej-alj; h e j k ö t ö e h. hajkötő; s bizony az ünnep sem volt más eredetileg, mint ünnep (— ü l n e p, ü n n e p i minthogy a magyar nép még a kereszténység felvétele előtt is a nevezetes festék vagy események napjain a mindennapi foglalkozástól tartózkodva, ezen napokat üles-sel szentelte fel, így latin nyam is minden magyar községben vasárnapként kivált a debütinokon az egész ház népét a falajára kivéve ünnepelt.

(Folyt. köv.)

ha a lirtokos megszorult pénz dolgában, elő fordult, ha volt partiógása, hogy kivételesen p. b. káptalanokhoz fordult, de legtöbbször az úrsorások kezébe került; a takarékpénztárak megalapítása óta, arra szükség nincsen; ez előtt a gazdának el kellett adnia oly időben természet, mikor éppen pénzben megszorult, míg ma a takarékpénztárakhoz fordulhat. Ezen esalhatatlan érdemben osztályrésze van a balassa-gyarmati takarékpénztárnak is.

Peragit tranquilla potestas, quod violenta nequit. Az ilyen csöndesen működő erő fekszik abban, ha egy pénzügyintézet felvirágzik, reklam és hüho nélkül, felvirágzik tisztviselői és intézőinek lelkiismeretes és solid működése folytán.

A balassa-gyarmati takarékpénztár oly biztos alapon fektetve, s oly tiszta kezekben van, hogy az a legszilárdabb alapon fekvő pénzügyintézetek egyikének tekinthető.

Ezek után nincsen más hátra, mint hogy ezen ünnepeket megköszönjem. Arra magyarázom, ez ünnepeket, hogy amit más téren utolérnem nem sikerült, azért akarok önök mintegy kárpótolni engemet ott, hol érdemeim a legsebekélyebbek. Köszönöm tehát az intézetnek ezen kegyességét. Úgy vagyok vele mint Rettek, a híres történetíró, aki minden látta, hogy sok kiadást ért munkája körkörös forog, azt mondotta, hogy mégis kell műveben valami jónak lenni, hogy azt annyira felkarolták. Én is azt mondom, hogy kell valami jónak lenni bennem, ha ennyi derék férfiut tudtam megnyerni, és olyanoknak szeretetében részesülnök, mint akik itt jelen vannak. Tovább is kegyükbe és szeretetükbe ajánlva magamat, kívánom, hogy az Isten önöket éltesse.

A sürű eljenzésekkel felbeszakított beszéd után siettek a jelenlevők a nagyerődnő férfiut üdvözölni, ki élénk vörrel előadott szöveklátával valójában elragadtatta a közgyűlés tagjait. Ezután az elnöklő főispán, elfogadtatván azon indítványát, hogy ugy az igazgató, mint Szontagh Pál beszéde szóról-szóra jegyzőkönyvbe iktattassék, a gyűlést befejezettnek nyilvánította ki.

A gyűlés után a jelenlevők a jól sikerült arckép alá csoportosultak, közbe fogva Szontagh Pált, ki teljes megelégedést fejezte ki a művészies alkotású kép sikerült felett.

Szontagh Pál még jó fél óráig maradt az intézet helyiségében kedélyesen beszélgetve gróf Degenfeld Lajos főispán, Scitovszky János alispán, Vannay Ignác igazgató és Nagy Iván ur társaságában.

Délutáni 1 óra volt, midőn a díszes társaság eltávozt a takarékpénztárból és együtt ment fel a megyeháza kistermébe, hol a dísz-ebédre összegyűltek lelkesült óvá-ozóikkal fogadták az érkezőket.

A dísz-ebéden mintegy negyvenen vettek részt. A Tapolesányi Ferencz várnagy által készített jó étkek és pompás boroska csakhamar vig hangulatba hozta a díszes társaságot. Az első peceenye fogásnál a pezsgő palaczkok durrógása közepette csakhamar megeredtek a szebbnél szebb pohárköszöntők. Legelsőnek Szontagh Pál ő felségére és családjára emelte poharát, mialatt az egész társaság állva tolnácsolta hódolatát.

A többi pohárköszöntők között kiemeljük a következőket: Balás József Szontagh Pál ő kegyelmességére; Kövy Tivadar, gróf Degenfeld Lajos főispánra; Sztranyavszky Géza, Scitovszky János alispánra; Aninger László, Jeszenszky Danóra mint az intézet alapítójára (Jeszenszky Danó budapesti kir. közjegyző a társaság nyelvében táviratilag üdvözölte.) Ruzinkó Antal, Kövy Tivadarra emelték poharukat.

Igen szép pohárköszöntőt mondott azután gr. Degenfeld Lajos főispán ur, elteve az intézet munkasait: tisztviselőit és az igazgatóságot, ezek között első sorban Vannay Ignác igazgatót és Aninger László aligazgatót.

Mondottak még felköszöntőket Scitovszky János, Szontagh Pálra; Farkas Ferencz, Pongrácz Györgyre; Hottövinszky Károly, dr. Kray Istvánra; Pongrácz György, Nagy Ivánra; Nagy Iván, a takarékpénztár igazgatóságára; Szontagh Pál, Laskáry Gyulára mint az evangélikus egyház világi fejére; és Hottövinszky Károly mint az itteni r. katolikus hírek fejére és végül Sztranyavszky Géza, Ruzinkó Antalra.

A kedélyes ebéd délután 3 óráig tartott. Ide iktatjuk még Tapolesányi Ferencz ügyesen szerkesztett étlapját: Barna leves. Hal: Fogas majones és konyonyával. Sülték: Párolt vesepecsenye körözve. Sztranyas evad salátá- és befőttel. Teszták: Parfe, krém, krumplibus, fagyalt. Borok: Fehér és vörös, pezsgő. Gyümölcs: Vegyes. Kávé.

Közigazgatási bizottsági ülés.

A közigazgatási bizottság havi ülését márczius hó 7-én tartá. A bizottsági tagok elég nagy számban jelentek meg. Gr. Gyürky A. bizottsági tag ur táviratilag mentő ki magát, mint értesülünk azon indokból, mivel ugyanaznap Kis-Terennét árvízveszély fenyegette.

Főispán ur ömeltősága az ülést 10 órakor nyitá meg.

Az alispáni jelentés szerint az árvizek elleni védekezésére a községek előjárói utasítva lettek. Bejelentették a sorozási határnapok. Végül tudomására hozza az alispán a bizottságnak, hogy a nm. belügyminister a vármegyei özi közgyűlésnek az aszód-b-gyarmati-és-észony-lasonezi tásut ügyben hozott azon határozatát, melyek szerint a vármegye ezen vicinális vasútra 300 ezer ftig megszavazott, jóváhagyta; ellenben a vármegyei határozat azon részét, mely a verőzei összeköttetést is támogatni kívánta, — időelőttinek találta s azt megváltoztatta.

Vicinális ügyek.

Kivételesen nőtölési engedély iránti kérvények a m. kir. honvédelmi miniszterhez partololag felterjesztési rendeltettek;

Matejesik János lipocsi lakosnak, János nevű fia részére, özv. Ber Pálné kis-kürtösi lakosnak Lajos Emil nevű fia részére, Kelpach Pál lősi lakosnak, János nevű fia részére, Fekete István kékői lakosnak, János nevű

fia részére, Farkas János dejtári lakosnak, József nevű fia részére, Berta Lőrinczné patáki lakosnak, Lőrincz nevű fia részére, Bela József né-zellő lakosnak, István nevű fia részére, özv. Ulitzky Györgyné málnapataki lakosnak, János nevű fia részére, Sander József vizlási lakosnak, József nevű fia részére, Baros István nagy-bárkányi lakosnak, István nevű fia részére, özv. Szelei Józsefné etesi lakosnak, Sander nevű fia részére, Uti János kőkenyesi lakosnak, Imre nevű fia részére, özv. János Ferenczné verőzei lakosnak, Ferencz nevű fia részére, özv. Lenárt Józsefné verőzei lakosnak, Kristóf János nevű fogadott fia részére.

Az idei fősorozás eredményétől függővé tétetett:

Urda Csepko Adám málnapataki lakos György nevű fia részére, Illés János pottári lakosnak, Ferencz nevű fia részére, Miklós Imre kar-berényi lakosnak Péter nevű fia részére, Juhasz Daniel d-jenői lakosnak, Daniel nevű fia részére.

Tanügy.

A tanügyi jelentés, mely lapunkban is közöltetni fog, örömmel vétetett tudomásul.

A nm. közoktatási miniszter kérdést intézett a tanítók választásánál itten divó gyakorlat iránt, hogy t. i. a tanítók általános vagy viszonylagos szótöbbséggel választatnak-e? Erre azon választ adja a bizottság, hogy Nógrád vármegyében általános szótöbbséggel szokás választani a tanítókat.

Jogügyek.

Barta József gácsi vicinális bizottsági pénztárnok számadásaihoz folyólag 180 ft 94 kiban marasztaltatott s ennek behajtása elrendeltetett.

Szakall Antal fősolgabíró magán felek panasza folytán vizsgálatot eszközölt egy község előjárósága ellen. Felmerült költségeit 7 ftban számítá fel. — Az alispán azonban ezt nem alapítá meg, azon indokból, mert a panasz hivatalból lett volna megvizsgálandó, habár az magin fel részéről tétetett. Szakall fősolgabíró az alispán eme határozatát megfellebezte, a bizottság azonban helybenhagyta az alispán határozatát.

Adóügy.

Az adókövetésekre vonatkozó jelentés tudomásul vétetett. Ugyanis eddig ki van vetve az I. és II. kereseti-adó, a ház és tokekamatadó. A III-ad oszt. keresetiadó követése e hóban készen lesz.

A helyettes pénzügyigazgató jelentése szerint a f. évi januáriusi adóbevételek sokkal kedvezőbb, mint az 1891-dik év januáriusi bevétele az adók minden neménél. Az egyenes adónál 6414 ft-tal, a hadmentességi adónál 359 ft-tal, a helyegadónál 1895 ft-tal, a bor, sör, hús és ezukor adónál 2834 ft-tal, a tanítói nyugdíjadónál 494 ft-tal. A februáriusi eredményt még nem lehetett kimutatni. Mindenesetre öröndetes jelenség.

Hőrtönnügy.

A b-gyarmati kerületi fogházban febr. havában a letartóztatottak száma 266 volt. Keresmény 230 ft.

Egészségügy.

A főorvosi jelentés szerint februárius havában az egészségügy nem volt kedvező. Sok betegségek és halálozási eset fordult elő. Uhorskán a kanyaró járvány-szerűen lépett fel, Esztergályban pedig a ronesoló torok-lób szedte áldozatait.

I. ügy.

Az állami és megyei utakról tett jelentés szerint utaink rendben voltak, a közlekedés a februári nagy havak dacára sehol fel nem akadt.

Egyéb fontosabb tárgy elő nem fordult

Éles vége deli fel 12 órakor.

Igazolás és válasz.

A „Nógrádi Lapok és Honti Híradó” mult számában Pongrácz Elemér ur tollából egy oly cikk jelent meg, melyet válasz nélkül nem hagyhatok az igazság érdekében.

Aki olvasta a cikket, meggyőződött arról, hogy Pongrácz Elemér ur oly tőrre lépett, mely még egy elmérgesedett vita végén sincs helyén, hát még elején. Ugyanis személyeskedett.

En őt e tőrre nem követem. Mindig elvem volt, pedig fiatal ember vagyok, hogy egy jó mondásért nem adom fel igazság és tárgyilagosság iránti előszeretemet. Mindig a tettet nézem, sohasem a cselekvőt. Bírálom a tény, de nem az elkövetőt.

Különösen áll ez az irodalmi vitákban, hol teljesen külön választható mindig író és cikk. Sőt az az igaz kritikus, ki a személyeskedésen felül tud emelkedni. Olcsó hatás ez, melyet a józan gondolkodású közönség, mindig kello értékére redukál.

Mondom én ezuttal is, hol egyenesen személynem van megtámadva, nem használok hasonló fegyvereket, minőt Pongrácz Elemér ur használt, hanem jelszavam lesz: az igazság és tárgyilagosság.

Milyen irányba volt a cikknek, annak elég bizonyítéka: külön mondatot szentel arra, hogy: „vala-lásomra: izraelita” vagyok. (Kár volt ezt a csunya szót használni: izraelita, mikor sokkal szebb és jobban hangzik az, hogy: zsidó.)

Azt hitte, hogy ezzel megszégyenít, rám pirít. Ma a XIX. században, a felvilágosodás századában n, tisztességes zsidónak lenni nem szégyen. Ma minden zsidónak nyitva áll minden pálya, s mind intelligensebb valaki, annál kevesbé veszi tekintetbe azt, hogy ki milyen vallású, zsidó-e vagy keresztény. Vajon nem-e így szól az igazság Pongrácz ur?

Ki vagyok, mi vagyok, erre is válaszolnom kell.

Nem dicsékvésből említem, de jónak látom szóba hozni, hogy het évi írogatásom alatt töménytelen külön-böző genrék cikkeit írtam, dolgoztam a „Fővárosi Lapok”-ba, „Nemzetbe”, „Figyelőbe”, „Philológiai Közlönybe”, „Magyar Salon”-ba, kiadtam Karas Teréz „Régi

magyar színeszetből” írt munkáját előszóval, jegyzetekkel ellátva, szerkesztettem kiváló írónk közreműködésével a „Sarósy-Album”-ot, melyről az ország sajtója elismerte, hogy bezagpotló mű, megpendítője voltam a Fábrián és Sarósy emléktáblának, vezetettl irodalmi munkásságom alapján, mint 19 éves ifjút, 1887-ben dr. Heinrich Gusztáv ur ajánlata megválasztottak a „budapesti philológiai társaság” rendes tagjává. (Ez ügyben levélelég és személyesen több jeles fővárosi hírlapíró megkerestem. Ed-dig már kettenek nyilatkozata kezem közt. Ezeket a jövő vasárnapi számban fogom közzétenni.)

Nos ime ezek az én biográfiai adataim, első biog-rafiusom: Pongrácz Elemér ur.

De mindez nem jogosít fel arra, hogy „ipolysági cvelek” címre alatt sértégessek nyakra-főre (?)

Hogy nem ez volt azelőtt, az alábbiakból világosan kitűnik.

Lassuk csak ama pontokat, melyeket cikkíró ur oly verg sértőnek talál.

Intencióm a legjobb volt, azt mondanom sem kell. Ismerem azt a társadalmi törvényt: alkalmazkodnunk kell a viszonyokhoz.

Elenk tollal, odavetett vonásokkal akartam képet rajzolni a „sági” társadalmi viszonyokról. Ezért választottam a tarczazikkék stíljét, mely szabad teret enged s mit s o h a s e m szabad komoly számba venni, a mint ezt nagyon helyesen jegyezte meg a lapok szerkesztője Pongrácz Elemér ur cikkéhez tett megjegyzésében.

(Különben „tarczazikkéknek” mondja ezt maga a cikkíró ur is. Hisz ez fegyver ön maga ellen!)

Tarczazikkék pedig írhat bárki.

Itt jónak vélelem megkérdeni cikkíró urat, mint a jövő honti lap szerkesztőjét, vajjon az is befolyással lesz rea szerkesztői működése alatt, hogy az esetleg beküldendő cikkeket zsidó kézből kapja-e? s az előfizetési felhívásban kifogja jelenteni, hogy zsidóknak megtiltja hólgyekről írni?)

De, hogy is szól az első elkövetett sértés? (Elle-kjntve attól, a mit én még hangsúlyozni is feleslegesnek találak: hólgyeknek glódba állítása és fixirozása azelőtt nem volt.)

Ime az első ímeriminált pont:

„Az ipolysági levél szerzője nem találta elég me-résznék azt, hogy a kir. tanfelügyelő nejeről — barna-termetű tanfőne vagy finét írjon.”

Hát nem ismeri jó Pongrácz Elemér uram a sajtó kobólját: a gyakran boszantó sajtóhibát, mely anynyi kellemetlenségnek volt szülője?

No itt sem forog fenn egyeb.

Sajtóhiba révén lett „barna taine-ő tanfőne”-ból „barna termetű finé.” S itt hivatkozom elsősorban a szer-kesztő úrra, kinek rendelkezésére áll még most is kézi-íratom s ki ily határozott sértést meggyőződésemel szerint semmi esetre sem adott volna ki. (Kijelentjük, hogy sajtóhiba volt. Szerk.) Hivatkozom azokra, kik beküldés előtt e cikkemet olvasták s kiket kívánatra megis fogok nevezni: s végül hivatkozom magára a cikkre, mely hemzseg a sajtóhibáktól. Ami pedig a „tanfőne” szót il-leti, ezt használja „Ság”-on boldog-boldogtalan, s a zsurn-alistikában indokolva van köznyelven forgó szavak fel-használása.

Tény, hogy a jegűnnepelyről szóló referárámban megjelent esakolódási historia nem történt meg. Mint ezt a „kris-krax” című cikkemben igen határozottan kijelentettem, kétszer is h a n g s u l y o z v a.

De nekem adva volt ismét ez a köznyelven forgó szó, különösen a k-es-olvasók által használt kitétel: „szerelemesek ligete”. Zsurnalistá-ember ehhez mindjárt egész képet rajzol. Teljesen jogosult szokás ez. Így van ez di-vatban oly tekintélyes lapoknál, mint a „Pesti Hírlap”, „Budapester Tageblatt” stb.

Azt mondják ám erre, igen, ha nevek nem lettek volna említve, akkor se baj. Azt kérlem csak, ha egy cikkben egy sántító, csipős hasulnat van, mondjuk valami állati hasulnat, és a végén vagy közbe nevek emlí-tetnek, bár a két dolog össze nem függ, akkor itt mégis foroghat fenn sértés? S az állat-nevet vonatkoztathatjuk egyik-másik névre? Az ész diktálja, hogy nem.

Már pedig ennek magyarázata ott van Névy „stilisztika”-jában, mely sajnos nincs kezimnél, hogy szóról-szóra ezíthalassák.

De mi is az a fejezet? Azt hiszem, ha új gondol-lat menet veszi kezdetét, akkor új bekezdést használunk. Az egyik teljesen független a másiktól.

S most ezektan szinte győőge érvnek találom hi-vatkozni a régi magyar körmondásra: „Kinek nem inge, ne vegye magára”.

Az úgy tisztázása következőképek történt.

A jeunesse dorée egy kiváló tagja felkért az a p á k n e v é b e n jelentsem ki, hogy a esakolódzás meg nem történt. Tanakodtunk arról is, mily alakban történjek ez. Megállapítottuk, hogy nem határozott „nyilatkozatban”, mintán itt s a n d e k o s s e r t e s r d f s a o s i n e s, hanem egy cikk keretében történjek ez meg.

Megegyezésünk szerint beküldés előtt megtudatlantam a cikket az apák nevében fellepett követítő urnak. Há-romszor is előolvastam.

S végül minden javítás nélkül ez a jeunesse dorée kiváló tagja el is fogadta.

Ha nem felelt volna meg mint követítőnek a nyi-latkozat ily formája, úgy szólt volna. Nem tette. Tebat nem volt ez „szóval-bundam” nyilatkozat, hanem az ügynek kiegyenlítésével megbízott, a jeunesse dorée ki-váló tagjának b e l e e g y e z e s e v e l közzétett sorok.

Aláírtam pedig ezenkívül a fátalság felkeresére egy újabb nyilatkozatot, mit azt hiszem önök, olvasom, a mai „nyiltér”-ben találhatnak.

„Közüdmású volt már ekkor „Ság”-on, hogy a sértés nem tétetett szándékosan, erről beszélt mindenki, s mégis Pongrácz ur megitta cikket, vádálva engem ha-tározottan sértőgető szándékkal.

Vegül meg egyet.

Nunc venio ad fortissimum.

A fentebbiekből látható, hogy intencióim mindig a legjobbak voltak. S az egész dolgot nem szűlte egyik felismerésgyarazásnál.

Pongrácz ur, ki pedig az igazság védelmére akar lenni, megjelent cikkében, egy igen fényes bizonyítékot nyújtja annak, hogy nem értettek meg engem, hogy felismerésgyarazás okozta az egészet. Ugyanis ezt írja:

Naményi ur egyesével elvett a — K A V I Á R T, mivel őt egy h u n g a r u s m e n y e s e k e r t m i n t ő írta: egy ízben megkínálta.

Ezen pályadíjat tűzök kio még pedig 3 aranyat. Pályázhat reá Pongrácz Elemér uron kívül bárki. Bejelentési határidő: míg el magyar és all Buda meg.

Felhívom tehát mindazokat, kik ipolyági leveleimet e lapok hasábjain olvasták, nyilatkozzanak, hol írtam a fenti sorokat?

A ki elsőnek ezt beküldi e lapok szerkesztőjének, azé a három arany.

Előre azonban kötelességemnek tartom kijelenteni, ha Pongrácz Elemér ur bizonyítása utolsónak is beérkezik, úgy a külföldi nyertes jogától elesik.

Természetesen a sorok szórul-szóra idezendek.

Könnnyen rendelkezésére állottak volna nekem a gúny fogverei, hisz Pongrácz sokszor van tévesen informálva; nem tettem.

Folytassuk a vitát, de tárgyilagosan, eltekintve minden személyeskedéstől, egyedül az igazságot tekintve; ennek kivívásáért.

En megtettem, engedje meg remélnem Pongrácz Elemér ur, Ön is, a gentleman, hasonlóképp fog eljárni.

Vedremsé!

Naményi Lajos.

Az aradi magyar állami érem.

Irta: Vay Károly (prof.)

A kiállítások rendkívül nagy, előnyös befolyása a különféle találmányok meghíralására ósmert dolog. A kiállításokon néha milliók szemlélik meg a közhasznú találmányokat, melyeknek többé-kevésbé kitűnő volta fölött a kiállítás bíráló-bizottsága dönt. Ez okból rendkívül fontos a közérdek szolgálására, hogy ezen bíráló-bizottság becsületes, szakértő egyénekből álljon; mert ellenkező esetben a hozott bírálat képes vajmi jelentékeny kárt okozni nemcsak a méltatlanul mellőzött gyártmány gyárosának, hanem a közügyeknek is: a kitűnőbb rovására a kevesebb jó, a selejtes gyártmány léven kitüntetve.

Önkénytelenül ez jutott eszembe, midőn az aradi kiállítás bíráló-bizottságának jutalomkiosztásait olvastam. Azon bíráló-bizottság, mely a korszerű találmányok egyik leghasznosabbja, a tűzoltószerek fölött ítelt, a magyarországi tűzoltószerek között Tarnóczy Gusztáv országgyűlési képviselő tűzfelelő-gyárának gyártmányait az összes magyarországi gyártmányok között egyedül ítélte oly kiváló minőségűeknek, amelyek méltók a legnagyobb kitüntetés: az állami-érem-nagy-érem odaítélésére.

Az aradi kiállítás bíráló-bizottsága az érdemet jutalmazván a legfőbb kitüntetéssel, annak bírálatára ország-szerte, sőt a külföldi illető szakkörökben is a legjobb benyomást tette. És ez vajmi természetes: mert a Tarnóczy-féle szabadalmazott tűzfelelőkendők és másféle tűzoltószerek már szépen terjednek honunkban, sőt a külföldön is: azok léven a legegyszerűbb- és legszilárdabb szerkezetűek, tehát legalkalmasabbak arra, hogy még avatatlan kezek is elbánhassanak velök: ami nagy előnyük, különösen ott, ahol nincs rendes tűzoltóság. — S mindennek dacára a legjutányosabbak.

Vagy ki gondolta volna még csak pár év előtt is, hogy lesz oly szerkezet, amely, ha tűz alkalmával a víz tisztatlansága folytán megakad, fel percz alatt, mint az ajtó, kinyitható, kitisztítható s ismét elzárható. Ezt a legvakmerőbb képelet sem bátorkodott elgondolni, látván, Európa leghíresebb gyárosai is csak olyan gépeket állítottak elő, melyeknek tisztítása szakértőt s jó felőrt követelt; úgy, hogy ha a gép tűz alkalmából szalmával, falelével, homokkal bedugult, az, rendesen, ugyanazon tűznél nem volt többé használható. Ezen hátrány miatt rendkívül sok falu pusztult el!

A tűzfelelő-gyárosok leginkább a városi viszonyokat tartották szem előtt; persze! a városokban rendes tűzoltóság és tiszta víz (vízvezeték) fölött rendelkeznek. — S így ha valami, ugye ezen gyönyörű találmány érdemelte meg a szabadalmat.

Igaz, hogy a Tarnóczy-gyárak még mindig nagy küzdelmet kell kiállania a régi gyárak s műhelyek nagy-szamu úgynökeivel, akik semmi alkalmat sem mulasztanak el, miszerint a náluk jobb és olcsóbb gépeket szállító gyárak arthassanak. Hiszen! audacter elummiare, semper aliquid haeret; s így annál nagyobb az illető Jury érdeme, hogy tárgyilagosan bírálta meg az előtte fekvő tárgyakat.

A tizenkilencedik évszázad mérhetetlenül töltöt mutatni föl a közhasznú találmányok mezején, mint az összes évezredek előtt, amelyek a világ teremtése óta lepörögtek. A tizenkilencedik évszázad ezer meg ezer közhasznú találmánya között a legfontosabbak: a gőz használata, a különféle varrógépek, a távírda, a telefon, a vegyszeri találmányok, a villam fölhasználása, a tudós-gyógyítás, a tűzoltószerek nagymértékű tökéletesítése, stb.

Örvendünk, hogy midőn ünnepelt közgazdasági iró-társunk kedveltes tollából közölhetjük ezen pompás, hőzöndű cikkét. A szerző azon férfi család jeles tagja, mely már igen számos tehetséget ajándékozott nemzedékünknek. Nagyatyja, Vay Abraham prof. hármasod főtanár, a Magyar Tudományos Akadémia egyik alapítója 4000 forinttal Széchenyi István gróf tette az első, a nevezett fői pedig röviden azután a második alapítványt, első munkájára pedig Csáky Állán gróf vállalt és közoktatás ügyé nagytehetség, szelleműsége.

A közhasznú foglalkozások legfontosabbjai közé tartoznak: oly szerkezet állítani elő, a melyek által az emberi munka termelékét a legveszélyesebb pusztítás elől védhetjük meg; tehát a tűzoltószerek tökéletesítését, gyártását az emberiség legnagyobb jótételé közé tartoztatni. — ha gyártmányait megfelelő arány engedik át a közönségnek. Persze! az említett fölött valódi próbákra az illető tűzfelelő-gyáros önzetlenségének, hazafiaságának, ember-szeretetének; mert gyártmányait elárulásánál tudni az ki, vajon megelegzik-e az őt méltán megillető polgári keresetével, vagy pedig oly, szerfölött drága vételárakat szab tűzfelelőkendők, hogy szinte vizizik a közönséget.

Az aradi pompás kiállítás tüzetek győzelmek meg arról, hogy Tarnóczy Gusztáv kitűnő gyártmányai nemcsak legjobb tűzoltószerei az országnak, hanem arról is, hogy azok vételárát a nevezett gyártólajnos oly jutányosakra szabta, miszerint az ő gyártmányait sokkal olcsóbbak, mint azon néhány műhely s kisebbeszeri gyártele-olton-rendszerű készítmények, amelyek az aradi kiállításban Tarnóczy-féle pompás tűzoltószerekkel a legjobban díszesített versenyeztek. Nemesak a legolcsóbbak, de a legjobb is ezen tűzoltószerek; s így ezen körülmény azt bizonyítja, hogy Tarnóczy Gusztáv igen nagy tökélet, szakértelmet fektetett tűzfelelő-gyárába; hanem azt is, hogy ez ügyet speciális tanulmánya téve, azt lelke teljes erejével karolta föl. Nagy örömmel várjuk a legközelebbi külföldi kiállítást, hol ezen gépek okvetlenül feltűnést fognak kelteni hazánk iparának fejlődése miatt.

Ezen gyár a vevőknek olcsóbb árakat képes nyújtani, mint az összes többi magyarországi tűzfelelő-műhelyek s gyártelek; s így ezen körülmény azt bizonyítja, hogy Tarnóczy Gusztáv oly nemes hazafi, aki a közérdeket ez irányban is buzgó, önzetlennél szolgálja. Mindezt megállapítani azért is időszert, mert szükséges, hogy minden község melőbb szerezzen be magának jó tűzoltószereket. Már pedig kell, hogy ily bevásárlásnál a község előjáráság egészen tájékozva legyen a tűzoltószerek mostani árairól; s így oly táblázati kimutatás, mely az ország összes gyártmányainak ez időszertí árait elénk tárja, bizonyára közérdeku.

Hírek és különfélek.

Mártius 15-ét megyénk városaiban is kegyelettel ülik meg. Balassa-Gyarmaton a rendező bizottság élen Reményi Károly városbíró urral, az ünnepély sorrendjét következőleg állapította meg: 1. Esti 7 óra-kor gyülekezés a városházán s innen faklászárenél indulás a megyeház-terre. 2. Szózat: „Hazádnak rendületlenül” éneklő a b.-gyarmati dalgylet. 3. Ünnepi beszéd tartja Druga József tanár. 4. Szavallat („Már-cius 15-”) tartja Révész Dezső. 5. Hymnusz: „Isten áldd meg a magyart” éneklő a b.-gyarmati dalgylet. 6. Visszatérés a városházához, s ezután Teller Ignác Zichy-fogadóbeli termében társas vacsora. Ez ünnepélyben való részvételre a volt 1848-9-iki honvédek s a város összes testületeit felkérték. A város önkényes fellebörgzése és kivilágítása szintén hagyományos jó szokás szerint fog megtörténni. — Losoncban az ünnepi szónoklatot Török Zoltán polgármester ur tartja meg, s ugye az ottani jeles dalgylest, mint az állami tanítóképző intézet Gönczy-körének énekkara közreműködni fognak, s az ünnepély méltó befeczéséül a Vigadó helyiségében a losonci dalgylestől ingyenes előadást tart. Ezenkívül a delutáni órákban a „Gönczy-kör” a képezde nagy zenetermében bő tárgysorozatú külön ünnepet, diszgyűlést rendez az ifjúság épülésére. Mindezekről, valamint a többi ünnepségekről is lapunk jövő számában részletesen fogunk megemlékezni.

Reményi Ede b.-gyarmati hangversenye, mint az előkészületekből következtethető, a zeneművészet valódi eseményét fogja alkotni. A fővárosban Budapest apríl 1-én adandó második nagy hangversenye után a művész másnap Esztergomba rándul és aznap ugyanott játszik, 3-án pedig az esztergomi ipolyági vas-uton folytatja útját B.-Gyarmatra, mely város több testülete ünnepélyesen készül a világhírű művészt városunkba érkezéskor fogadni és üdvözölni. B.-Gyarmaton nővére, illetőleg sógorához Farkas Ferencz ügyvédhez szállván, az első estét, részint pihenésül szűkebb család körben fogja töltöni, s másnap lesz a vármegye dísztermében a hangverseny, melyről a plakátok még csak tegnap adtak ki, de a jegyek nagy részt a város és vidéke előkelősége Darvai Armin könyvkereskedőtől, mondhatni, elkápkodta. Igen ügyes gondolat a rendezőség részéről, hogy a hangverseny műsorát a belépti jegyek hátlapjára lenyomatta, ilyképp azt cseleszerűbben használhatja a közönség. Cseleszerű továbbá, hogy a nagyterem berendezésénél az eredetileg concipált tervtől eltérték, eszerint szélessegen lesz a terem beállítva, a művészi emelvény — mint a bálók alkalmával, a főajtó előtt elhelyezve, s ezzel szemben két oszlopban a széksorok, melyekhez a bejárat-aszerint amint jobb vagy baloldalra szólnak a jegyek, a karzat feljárt mellett, avagy a kistermen felől nagy ajtón át fog a belépés megjelölteni, ilyképp mindketet karzat is egyenlően igen jó nézés és állóhelyekül szolgál, valamint földszint a két karzat alatti térség. A ruhátár megfelelőleg szinten mindakét oldalán lesz, egyik a kisteremben, a másik a karzat feljárt mellett első szobában. Reményi Ede B.-Gyarmatról Losonczra utazik, a hol apríl 3-én lesz a hangverseny a Vigadó termében.

Seitovszky János alispánunk a múlt heten néhány napot Losonczon töltött — az ottani kasszárnya és katonai kórház ügyében.

Simor János bíróknak hercegeprimás emlekezetét megírta dr. Walter Gyula. A mű 172 lapra terjed 6 képpel, melyek egyike a hercegeprimás arczképe. Az emlékiratban a részletekig minden le van írva és megörökítve, ami a boldogult primás elhunytá alkalmából történt. Bentfoglaltatnak azon táviratok is, melyek B. Gyarmatról a vármegye nevében Seitovszky János alispán s a város nevében Reményi Károly városbíró által megküldöttek a főkapitányhoz.

Szécsényben a folyó hó 3-én tartott jótékony-célú táncmulatásnak a pedves időjárás nem igazkedezett, s az nem annyira tömeges látogatás, mint a jelenvolt dísztingvált közönség kiválóan kíváradig nem lenkado kedélyes jó hangulata által tñt ki. A vidéki és helybeli helyek közül ott láttuk: özy, Beke Albertné, Herkovich Sándorné, Ruzinkó Antalné, Simonidesz Jánosné, Sipos Imréné, Schleninger Jakabné, Tersztovszky Istvánné, özy, Topfizer Miklósné, stb. úrnöket; Beke Iren, Beke Irma, br. Butler Malvin, Donner Róza, Harmoss Anna, Krecsinszky Anna, Krecsinszky Antónia, Krecsinszky Juliska, Kalnay Marika, Pongrácz Matild, Pothorszky nővérek, Ruzinkó Gizella, Sipos Erzi, Sipos Margit, Simonidesz Etel, stb. kis-asszonyokat. A kiadások fedezése után a szécsényi önkényes tűzoltók zászlójára 12 frt adattott át a testület pénztárába, mely összeg a következő felhűzete-sékből gyűlt egybe: Szentiványi Ferencz ur felhűzettel 13 frtot, Bolányi Odón ur 10 frtot, Kelemen Gábor ur 4 frtot, Ivánka Odonné úrnő, Harmoss Albert, Hoffmann Ignác és Ruzinkó Antal urak 2-2 frtot, Balázs Ferencz, Bayer Sándor, Hercege Gyula, dr. Márter József, Niedermann Vilmos, br. Stránfeld Aladár és Vancsó Béla urak 1-1 frtot.

Az arviz Balassa-Gyarmaton az idén is, mint esaknem minden esztendőben fenyegetővé vált, mert a bar fokozatosm beállott hóolvadás a roppant mennyiségű hóomlegekből oly bőségesen ömlészté vizet a mi egész medréig betagvott ipoly folyókra, hogy a katasztrófa könnyen beállhatott volna, s f. h. 9-én a vizár tényleg át is csapott a nagyhíd melletti megyei úton, valamint a Kóvár melletti állami úton is. — Balassa-Gyarmat város előjárásága és árvízbiztonsága azonban nem várta be tetlenül az eseményeket, hanem a már hetek előtt megtett preventív intézkedéseken kívül, március 8-tól kezdve, állandó vészbizottsággá alakult, mely működésével csak akkor hagyott alább, midőn a jeg nagy része határunkból elzajlott és a magas vizállás is folytonos apadást tüntetett fel. Szerencsére ez március 13-án bekövetkezett. Könnny, úgynevezett vadász-csodakban léven nálunk főleg hiány (amennyiben a regatta-klub járművei mentési eszközre nem igen alkalmasak) — a városbíró távirati megkeresésére Váz város rendőrkaz pitánya elismerésre méltólag buzgó volt néhány óra alatt küldeni hozzánk ily alkalmas vízi-járművet. A polgárok hádjára tettek továbbá érdemet, (az előjárókat nem említem) Aminger László, Feledi Henrik, Hábor Sándor, ttdő, Hottovinszky Károly, Manassy Alajos és Sztranyavszky Giza urak, kik mint vészbizottsági felügyelők az előjáró-sági tagokkal együtt, őji szolgálatot is teljesítettek. S díszesre kell kiemelnünk, a helybeli m. kir. 2-ik honvédszázalaj parancsnokát ngos, Wisner Mihály őrnagy urat, ki a bizottság megkeresésére készen nyilatkozott szükség esetén 300 emberrel lépni a veszélyeztetett segítsegere, továbbá a helybeli önk. tűzoltó egyület, mely a figyelő-őrséget a helyszínen teljesítette és a vizállásról éjelenként háromszor jelentést tett a vészbizottság ki-rendeltjeinek.

Balassa-Gyarmat múlt évi községi számadásai egybeállítva a városházán f. évi március hó 20-ig közzsemlére vannak kitéve és így azt ott (a jegyzői hivatalban) minden adózó polgár megsemlélheti, s észrevételeit reá írásban beadhatja.

Országgyűlési képviselőválasztás lesz jövő évben általános: a következő új öt évre a nemzet képviselőinek megválasztása; ezen kiváló jog, a választói jog gyakorlására sokat ad minden önértetes polgár, — számos megis azoknak a száma, akik saját gondatlanságuk, hogy ne mondjuk tudatlanságuk folytán el-esnek ezen kiváló jog gyakorlásától, mert szem előtt tevesztik, hogy a képviselőválasztási törvény értelmében a már ez évben elkezdendő választói nevjegyzékbe csak azok vehetők fel egybe minősítésük kifogástalansága mellett is, akik az 1890-ik évre kivetett egyenes adójukat, illetőleg az annak megfelelő adó-hátralékok legkésőbb f. évi április hó 15-éig lefizették. Követjük tehát lapársaink jó példáját, midőn figyelmeztetjük és felhívjuk megyszerre polgártársainkat, hogy a törvény említett rendelkezéseinek meg habár megerősítésükbe kerül is, megfelelni el ne mulasszák, nehogy a választói nevjegyzékbe kihagyva legyen kénytelen őket az osszenő küldöttség, melyet a törvény szoros betartására esküje is kötelez, — és nehogy el-esven a polgártársak legszebb joguk és hazafias kötelességük gyakorolhatóságát, emiatt pirulni és későn bankodni legyenek kénytelenek.

Borzasztó eszesemő gyilkosság híre futotta be múlt hétfőn, március 3-án Balassa-Gyarmat város minden haztájeit, mely hírt szerint aznap reggel a templomterezai közútól egy irlsalmatlanul összekon-czolt eszesemő leány-gyermek hullóját húzták ki a tö-szomszédságában lakó Varga István asztalosmester se-gédje és fia, akik észrevették a vízszínerre felemelkedett kis hullát. Ki volt a hýnéa ánya, s ki az ő báútarsa? most még a titok sötét leple fedi, de az eset óta vá-rosi rendőrségünk, élen Opitz Károly rendőrtá-másossal és támogatva derek eszudóereink által is min-dent elkövetnek, hogy kiderítsék e kegyetlen bán tetteseit. A kérdéses kis eszesemőnek, melőtt a kutha dobták, kezét-lábait szabadták le s nyakát be-vágták. A megegett törvényszéki orvosi boncolás ki-derítette, hogy a eszesemő több napi éltelenlét után gyilkoltatott meg.

Meghírsult bíró-választás. Dejtár község vá-lasztópolgárai, úgy látszik Kálcza hírére szeretnének szert tenni, oda-mutat azon körülmény, hogy ott már kétféle egyenletűn meghírsult a bíró-választás. Az első határidő alkalmával iszonyu eszéj és lármá-val követelte a volt bíró Varga Sándor leitatott pártja, hogy ismét őt jelölje ki Baintner Arnold főszolgálatu

ur, aki azonban erre Vargát nem tartja többé méltónak s törvényadta jogánál fogva három más kompetens egyént jelölt ki. A választás azonban a Varga-pártiak erőszakoskodó zajongása miatt nem ejtethetett meg, és nem még február 11-én sem, az újból kitűzött határidőben, a mikorra a főszolgabíró ur már 8 esendőrt rendeltetett ki a faluba; a fekevesztett tömeg ellenében azonban a 8 bátor fegyveres is elégtelennek bizonyult, a főszolgabíró ur pedig hőiesen övakodott attól, hogy a csendőrek fegyvereiket használják. Legközelebb tehát katonaság lesz kirendelve Dejtárra, s hihető, hogy ennek láttára az addig kipozanódó Varga-pártiak jobb felfogásra térnek.

Hármas szülős. Lapunk március 6-ai elseji számában hoztuk ama hírt, hogy Klementisz Kálmán ipolyszécsényi közigazgató neje 3 leánygyermekkel áldotta meg. Most értesülünk, hogy a három közül az egyik meghalt. Halála sok kellemetlenségnek forrásává lett. Ugyanis a szülői vallása után evangélikus vallású meghalt csecsemőnek Fischer Agoston nem rég odajött plébános nem engedett harangoztatni, azt se engedte meg, hogy az ottani, állítólag római káth. temetőbe temetessék, hanem csak a temető végére; nem engedte meg, hogy a temetést végző evangélikus felkész a temetőbe léphessen, pedig a Klementisz család tagjai — mint értesülünk — mind ezen temetőben nyugszanak, mert a temető állítólag községi temető. Fischer plébános, mint írják, azt követelte Klementistől, hogy térjen át családostul a katolikus vallásra, az esetben fog harangoztatni. Erre Klementisz megkínálta a plébános urat a lutheránus vallással és panaszt indított ellene Hontvármegye alispánjánál. Fischer ur valószínűleg boldognak érzi magát, hogy ő is egy áldatlan felekezeti háborút provokált.

A b-gyarmati ugynevezett letári vásár múlt hétfőn és kedden középserű eredményével lőn meg-

tartva: felhajtottak 1400 darab szarvasmarhát és 805 darab lovat. A szarvasmarha jó áron kelt. A legközelebbi országos vásár, az ugynevezett fülöp jakabisi április 27. és 28-ik napján fog b-gyarmaton megtartatni. A szécsényi városi Gergelynapi vásár pedig, mely a b-gyarmati letári vásárral esett volna egybe, a kereskedelemügyi m. kir. minisztérium március 5-én 14852. sz. alatt kelt rendeletével áttétetett március 16. és 17-ik napjaira, vagyis holnap és holnaputánra.

Fa-butor-ipari kiállítás lesz Szegeden, mely 1891. évi július 12-én nyitattik meg és tart augusztus 23-áig. A kiállítás védnöke Kállay Albert főispán.

Az első amerikai szőlőtelepen Kassán bevégeződött az amerikai venyigék nyese. A részben már elküldött, részben előjegyzett venyigéknek kívül még 65000 drb. sima amerikai vessző kerül eladásra, a következő fajokból: Ripári sauvage, Rip. portábis, Rip. tomentosa, Rip. odorata és Solonis és 40000 drb. hólyagos Furmint. A megrendelések Maurer János „Első amerikai szőlőtelepe” Kassára címzendők, vagy a „Szőlészeti és Borászati Lapok” kiadóhivatalához, Kassán.

Hol és milyen magot vegyünk? Ez a kérdés, mely a vetés idejének közeledtével minden tavasszal újra meg újra felmerül, nem kis gondot okoz azoknak a gazdáknak és kertészeknek, akik ocsút vetni és gazt aratni nem akarnak. Tudjuk, hogy szívesen vesznek ilyenkor a jó tanácsot, ha megbízható oldalról kapják. Hát mi nagyon is szívesen és meggyőződésből felhívjuk a gazda és kertészközönség figyelmét egy ilyen megbízható tanácsadóra, minden irányban való tájékoztatóra, midőn tudatjuk, hogy Manthner Odón budapesti magkereskedő legújabb nagy árjegyzéke megjelent. Ebben megtaláljuk azt, a mire szükség van, de nem egyszerűen a neveket felsorolva, — hanem éppen azért nevezhetjük tanácsadónak és tájékoztatónak

mert minden növényfajnak megtaláljuk benne rövid leírását, tenyészési módját s azt, hogy milyen talajban, milyen viszonyok közt és milyen művelési mód mellett tenyészik legbiztosabban? E legújabb árjegyzék is, mely 160 nagy negyedről oldalról gazdagon illusztrálva jelent meg, és kíváncsi legyen és bérmentve küldetik meg, azt mutatja, hogy a rendkívül lelkiismeretes magyar czég tulajdonosa valóban sem fáradságot, sem áldozatot nem kímél, a midőn a gazlaközönség érdekeit szolgálhatja s azért utólag melegen ajánljuk szíves figyelembe.

Halalozas. Schüdt József lermeti közigazgató gyászra vesztett erde, szeretett edes anyja öz. Schüdt Józsefné özöl. Volszpech Maria öte 81-ik évveltségének 61-ik évében, vég-égyenlőben elhunyt. temetése folyó hó 10-én nagy részvétel mellett ment végbe.

Nyilatkozat.

A „Nógrádi Lapok” 1. évi február hó 22-ki számában „Ipolysági levél” cím alatt egy közlemény jelent meg, melynek írója és beküldője én alíroított voltam. Mintán a közlemény egy részét által az itteni közönség, — s nem is alaptalán, — sőtve érezte magát, s mintán magam is beláttam már, hogy a valótlán és megnevezett dolgok közlése által hibát követtem el, — ezennel sajnálatomról fejezem ki a megtörténtek fölött, s arra reményemnek adok kifejezést, hogy elhibáztam, de nem rosszakarátú közleményemért bocsánatot fogok kérni.

Kelt Ipolyságon, 1891. évi március 6-án.

Nádas Lajos.

Előttünk:

Iff. Kultúr József. Mészáros Gyula.
tanúk.

HORVÁTH DANÓ,

felelős szerkesztő.

3348—890. tkvi. szám.

Árverési hirdetményi kivonat.

A szécsényi kir. járásbírósg mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Euberger Odón és társai végrehajtónak Euberger Ferenc és neje végrehajtást szenvedők elleni 500 frt tőkekövetelés és járulékaik iránti végrehajtási ügyében a b-gyarmati kir. törvényszék a szécsényi kir. járásbírósg területén lévő Szécsény nagyközség határában fekvő, a szécsényi 177. sz. tkjében A. I. 3. sorszám alatt felvett ház és udvarra az árverést 1968 forintban ezennel megállapított kikiáltási áron elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1891. évi április hó 21-ik napján délelőtti 10 órákor ezen kir. járásbírósg hivatalos helyiségeiben megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át, vagyis 196 forint 80 krt közpénzben vagy az 1881. LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. alatt kelt igazságügyministeri rendelet 8. §-ában kijelölt ovadekképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Szécsényben a kir. bíróságnak mint tkvi. hatóságnál, 1891. évi január hó 22-én.

2692—1890. tkvi. sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A szécsényi kir. járásbírósg mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Szorosik Mátyás és társai végrehajtónak Juhász Anna férj. Márton Györgyné s társai végrehajtást szenvedők elleni 91 frt 92 kr. tőkekövetelés és járulékaik iránti végrehajtási ügyében a b-gyarmati kir. törvényszék a szécsényi kir. bíróságnak területén lévő Kis-Hartván község határában fekvő a kis-hartváni 38-ik sz. tkjében, A. I. 1—9., 14—19. és 21. sorszám alatt felvett ingatlanokból az alperesek birtokjuttatására az árverést 363 forintban ezennel megállapított kikiáltási áron elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1891. évi április hó 16-ik napján délelőtti 11 órákor Kis-Hartván község házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át, vagyis 36 frt 30 krt közpénzben vagy az 1881. évi LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyministeri rendelet 8. §-ában kijelölt ovadekképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. évi LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Szécsényben a kir. bíróságnak mint tkvi. hatóságnál 1890. december 3-án.

2508—1890. sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A szécsényi kir. bíróságnak mint tkvi. hatóság közhírré teszi, hogy a m. kir. kincstár végrehajtónak Peterdy Dániel végrehajtást szenvedők elleni 49 frt 54 kr. tőkekövetelés és járulékaik iránti végrehajtási ügyében a szécsényi kir. járásbírósg területén lévő Szőlős községben fekvő a szőlői 842. sz. tkjében A. I. 1. sor. sz. alatt jegyzett ingatlanra egészen 184 frt, és a I. 3. sor. sz. alatt jegyzett ingatlanra egészen 196 forintban ezennel megállapított kikiáltási áron az árverést elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1891. évi április hó 2-ik napján délelőtti 10 órákor Szőlős község házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának 5%-át, vagyis 9 frt 20 krt közpénzben vagy az 1881. LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminis-

teri rendelet 8. §. kijelölt ovadekképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Szécsényben a kir. bíróságnak mint tkvi. hatóságnál 1890. évi december 6-én.

2874—890. tkv. sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A szécsényi kir. járásbírósg mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a kir. államkincstár végrehajtónak Király Imre végrehajtást szenvedők elleni 80 frt 90 krt. tőkekövetelés és járulékaik iránti végrehajtási ügyében a b-gyarmati kir. törvényszék a szécsényi kir. járásbírósg területén lévő Varsány község határában fekvő, a varsányi 293. számú tkjében A. I. 1. 4—5. és 7—12. sorszám alattiak 479 frt, és a I. 1. sorszám alattiak 46 forintban ezennel megállapított kikiáltási áron az árverést elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1891. évi április hó 27-ik napján d. e. 10 órákor Varsány község házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának 5%-át, vagyis 40 frt közpénzben, vagy az 1881. évi LX. t.-cz. 42-ik §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyministeri rendelet 8. §-ában kijelölt ovadekképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Szécsényben a kir. járásbírósg mint telekkönyvi hatóságnál 1890. évi december hó 4-én.

2873—890. tkv. sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A szécsényi kir. járásbírósg mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a kir. államkincstár végrehajtónak Horthy Gábor által ügygondnokolt Juhász Maria végrehajtást szenvedők elleni 38 forint 50 krt. tőkekövetelés és járulékaik iránti végrehajtási ügyében a b-gyarmati kir. törvényszék a szécsényi kir. járásbírósg területén lévő Varsány község határában fekvő, a varsányi 37. sz. tkjében A. I. 1—4. sorszám alattiakból alperes jutalekára 311 forintban, s a I. 1. sorszám alattiakban egyben a végrehajtási törvény 156-ik §-a alapján 76 forintban ezennel megállapított kikiáltási áron az árverést elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1891. évi április hó 20-ik napján d. e. 10 órákor Varsány község házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának 5%-át, vagyis 19 frt közpénzben vagy az 1881. évi LX. t.-cz. 42. §-ban jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyministeri rendelet 8. §-ban kijelölt ovadekképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Szécsényben a kir. járásbírósg mint tkvi. hatóságnál 1890. évi december hó 3-án.

2876—890. tkvi. szám.

Árverési hirdetményi kivonat.

A szécsényi kir. járásbírósg mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a kir. államkincstár végrehajtónak Öregbő Mikó Ferenc s társai végrehajtást szenvedők elleni 70 frt 54 kr. tőkekövetelés és járulékaik iránti végrehajtási ügyében a b-gyarmati kir. törvényszék a szécsényi kir. járásbírósg területén lévő Magyar község határában fekvő a magyar 134. sz. tkjében A. I. 1. sorszám alatti házból az alperesek birtokjuttatá-

kára 400 forintban az árverést ezennel megállapított kikiáltási áron elrendelte.

A beltelek és I. 2. sorszám alattiakra nézve előterjesztett kérelem elutasított, mert ezekre nézve alpereseket csupán a hasznélvezet illeti meg, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1891. évi április hó 30-ik napján délelőtti 10 órákor Magyar község házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának 5%-át, vagyis 20 frt közpénzben, vagy az 1881. LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyministeri rendelet 8. §-ában kijelölt ovadekképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Szécsényben a kir. járásbírósg mint tkvi. hatóságnál 1890. évi december hó 4-én.

197—1891. sz.

Hirdetmény.

A főleki kir. járásbírósg mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy az ő básti 37. sz. telekkönyv eltávoztván, illetőleg eltávoztván, pótlása iránt a törvényes intézkedés folyamatában van, s a pótlandó tkv. tervezete az 1880. évi XLVI. t.-cz. a. pontja és a 18905—880. I. m. számú rendelet III-ik szakaszának 1—5 pontjai, s a IV-ik szakasza alapján elkészített és ezen tkvi. hatóság által elfogadtatott.

Mielő az érdekeltek azzal értesítődnek, hogy az elkészített tkvi. tervezet ezen kir. járásbírósg mint tkvi. hatóság hivatalos helyiségeiben 60 nap alatt a hivatalos órák alatt bárhol megtekinthetők, és annak összehívására nézve kifogást emelhetnek, mert is minélzom személtök is, kik az ő básti 37. sz. tkvi. ingatlanra vonatkozólag eddig szerzett tulajdon, zálog, vagy esetleg haszonbéri jogról fogva akár a fekvőség megjelölése, akár a tkvi. jogszolgáltatás összeállítás, vagy a bejegyzett bírókviszonyok kinyomtatása tekintetében a most emlitett telekkönyvben valamely igazságt. kiegészítést, bejegyzést, hozzájegyzést vagy ártéyzést igényelhetni velünk, felszólítottunk, miszerint ehhez igényeket a kikiáltott 60 napi hirdetményi határidő alatt ezen tkvi. hatóságnál annál bizonyosabban jelentsek be, minthogy különben ezen igények oly harmadik személtök kárára, kik a hirdetmény hatályossága kezdetének napjánól fogva a jelzett tkjében foglalt bejegyzések alapján további nyilvankönyvi jogokat jó hiszemmel szerzek, többé nem érvényesíthetnek.

Kelt Füleken a kir. járásbírósg mint tkvi. hatóságnál, 1891. évi február hó 20-án.

7589—1890. sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

Az ipolysági kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Kohn Ignác közhírré lakos végrehajtónak Szirotin Bartók Pál mint végrehajtást szenvedők ellen 50 frt tőkekövetelés és járulékaik kielégítése iránti végrehajtási ügyében az ipolysági kir. törvényszék területén lévő Apova község határában fekvő az apovai 50. sz. tkjében Szirotin Pál, Szirotin János és Ribár Szirotin Anna tulajdonánál bejegyzett I. 1—4 sor. sz. 1 sor, 457. hrsz., ugy az ottani 120. sz. tkjében Kanizs Mihály tulajdonánál 212 és 322 hrsz. a. bejegyzett, valamint az ottani 121. sz. tkjében Ifj. Gyurovics János tulajdonánál bejegyzett 79. hrsz. alatti 32. számú ház, udvar, kert és 1/2-od urk. kültelekbeli 32 ingatlanokra az árverést 490 forintban megállapított kikiáltási áron elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1891. évi ápril hó 6-ik napján délelőtti 10 órákor Apován a község házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át, vagyis 49 frt közpénzben, vagy az 1881. évi LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt m. kir. igazságügyministeri rendelet 8. §-ában kijelölt ovadekképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Ipolyságon a kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság 1890. november 22-án.

SCHLICK-féle VASÖNTÖDE-ÉS GÉPGYÁR

gyár és irodák: VI. Károlyi Váci-ut. 1696-99. szám. | Városi Iroda és raktár: VI. Podmaniczky-utca 14. szám.
Ajánlja kitűnő és szilárd szerkezetű

gőz- és járgány-cséplőkészleteit
és számos más ájakkal kitértetett

szabad. SCHLICK-féle 2 és 3 vasú ekéit
és szabadalmazott

mélyítő ekéit,
eredeti Schlick és Vidats-féle

egyvasú ekéit,
talajmívelő eszközeit, boronáit és

rügtörő hengereit,
valamint SCHLICK-féle szabadalmazott

„Haladás” sorbavető gépeit.

Készletben vannak továbbá: gabonatisztító rostak (Baeker és Vidats rendszer), takarmánykészítő gépek tengeri morzsolók és daralók, szabad Jókay-féle „Hungaria” daráló gépek erőhajtásra, orlómalomok és olajmalom berendezések, eredeti amerikai kéveköto és marokrákó arató-gépek és fűkaszáló-gépek, szállítható mező vasutak stb.

Legjuttányosabb árak.
Előnyös fizetési feltételek.
Árjegyzékek kívánatra ingyen és bérmentve. 3-24

Gyönyörű minták magán-vevőknek ingyen és bérmentve.
Még eddig nem létezett mintakönyvek szabók számára bérmentve és csak 20 frt betét mellett, mely megrendelések tétele után leszámitásba vétetik.

Öltöny-szövetek

A magas klérus számára peruvien és doszking, és és kir. hivatalnok-egyenruhákhoz előírás szerint szövetek, ugyazint veteránok, tüzoltók és tornászok számára, livrekhez, teke- és játéksztalokhoz posztók, vadászkatokhoz loden, vízmentes la, mosókalmak, utazó-plaidok 4-14 frtig stb. A ki olesó, tisztességes, tartós, tiszta gyapjú posztódrúkat és nem olesó rongyokat akar vásárolni, melyek minden oldalról ajánlatnak és alig éri meg a szabódiát, az forduljon

Stikarofsky Jánoshoz Brünben.
Legnagyobb posztó-raktár Ausztria-Magyarors.

Fel millió frt értékű Állandó raktáram és világ-üzletommal magától értetődik, hogy sok maradék van, minden okosan gondolkozó embernek be kell látnia, hogy ily kis maradék és couponokból mintát küldeni nem lehet, miután néhány száz minta megrendelés után semmi sem maradna és így merő szédelés, ha posztószövetek mindennek daczára maradék és coupon-mintákat hirdetnek és ily esetekben a minták egész darabokból és nem maradékokból van levágva; az ily eljárás szándékai világosak. Maradékok, melyek meg nem felelnek, becséréltetnek vagy a pénz visszaküldetik. A szín, hosszúság, ár a maradékok megrendelésénél megjelölendő.

Szétküldés utánvét mellett 10 frton felül bérmentve.
Levelezések: magyarul, francziánul, németül, lengyelül, olaszul és csehül.
4-20

Eddig fölülmulhatatlan!
Maager Vilmos-féle valódi tisztított dorsmájolaj
Maager Vilmostól BÉCSBEN.

Az első orvosi tekintélyek által megvizsgáltatott és könnyű emészthetőségénél fogva gyermekeknek is különösen ajánlatnak és rendeltetik mindama esetekben, melyeknél az orvos az egész testi szervezet, különösen a mell és tüdő erőltetését, a test súlyának gyarapodását, a nedvek javítását, valamint általában a vér tisztítását el akarja érni.

Egy üveg ára 1 forint és, kapható a gyári árként Bécében, III. ker. Neumarkt 3., valamint:

az osztrák-magyar-monarchia legtöbb gyógyszerertáiraiban.

Kapható, Balassa-Gyarmaton: CSERVENYAK GYÖRGY és KANITZ ÖDÖN gyógyszerész uraknál.

14-18

Az egész világ előtt kedvelt
500 aranyat fizetnek annak,
aki ezen szerek használatát után fog-
fogat kap vagy lebellete házon belül.
Egy üveg szalicilium-vagyis 40 kr.
egy kárton fogszéplő és fogkezelő
fogakat holéherre változtatja 40 kr.
egy csomag terevénél fogszéplő napi
használatra a fogak egészségére 50
kr. Dr. Greenhill Robert tanár
Főraktár Budapest Török József-nél.
Továbbá Dankovszky István József-tér
2. sz. Neruda Mándor Hatvani utca, Kochmeister Frigyes
utóda Arany Janos utca, Thallmayer és Seitz Nafor-utca,
Jerikogló Sándor, Andrássy ut. 33., Detsinyi Frigyes vacs-
korát, Lueff M. Váci utca, Molnár és Moser droguisták,
Koronaherecz utca 3. és Budán Kabakovits G. Fo-utca,
valamint minden jobbrendű fodrász és illatazeresznél.

M-Gyarmaton: Cservenyak György és Kanitz Ödön
gyógyszereszek, Vankay Géza és Molnár Janos fodrászoknál.
15-20

MÁRIACZELLI
gyomorcsépek
Készítve: HIRADY C. védegyógyász címzett
gyógyertáiban Kremierben (Marsburg).
Elismert kitűnőség, gyomororvós és elismert hatású
gyógyis r emésztési zavarok esetében. Csak a mellékelt
védjeggyel és aláírással ellátott készítmény valódi.
Egy üveg ára 40 kr., nagy üveg (készen) 70 kr.
Az alkotó részek nyílvárosságra vannak hozva.
Gyógyszerertárakban kapható.

17-30

Harmonikáról külön árjegyzék kéréndő.

Pályázati hirdetmény.
Mellyel közzétetik, hogy az ipolysági takar-
ékpénztárnál két — egyenkint 300 forint segély-
díjjal javadalmazott — számgyakornoki állás lesz
márczius 25-én az addig benyújtandó pályázati kérvé-
nyek alapján betöltendő.
Ipolyságon, 1891. márczius hó 8-án.
Hederváry Antal,
igazgató.

1-1

SZÓLLÁS JÓZSEF

budapesti cipőgyárának főközlete
Balassa-Gyarmaton.

Ajánlja a tavaszi idényre dűsan felszerelt
nagy raktárát

mindenféle legújabb divatú
uri-, női- és gyermekecipőkben,
mind különlegesség

gummitalpú karlsbádi cipők és szegedi papucsok
nagy választékban.

Mérték szerinti megrendelések gyorsan és pontosan
eszközöltetnek.

1-3

Hirdetés.

A legközelebbi
losoncz-tugári országos vásár
folyó évi márczius hó 31-én és április hó 1-én lesz
megtartva.

Goldberger D.
vásártőrbérője.

1-3

Nyomatott a kiadó-tulajdonos Kék László gyorsajtójan B-Gyarmaton, 1891.

HIRDETMEY.

B-Gyarmaton a Kossuth-
utca 606. számú házban
két udvari szoba, konyha,
étés- és fűkamra és plin-
czéből álló lakás
jólgy és április 1-től
bérbeadtatik.
Schulz Lajos.

315-1891 P. sz.

Hirdetmény.

Az Inam közsegeben gyakorolt tal-
mérési jogert megállapított karbantartási
összege vonatkozólag az 1890. évi
40806. számú igazságügyministeri ren-
delet 9. és 10. §-aihoz képest az egyez-
ség megkísérlésére s az igény tárgya-
lására határidőül 1891. évi április hó
9-nek d. e. 10 órája a kir. törvényszék
10. számú hivatalszobájába kitűztetett.
Mely határidőre a közbirtokosság tagjai,
még pedig azok is, a kiknek az időző
végzés külön nem kézbesítették, figyel-
meztetéssel az elmaradásának az időzett
rendeletben megállapított következmé-
nyekre ezennel idéztemek.

Az ipolysági kir. tszék 1891. évi
február hó 4-én.

14-18

Kitűnő minőségű
gazdasági és kerti magvak,
1891. évi töltésű
bel- és külföldi ásványvizek,
budapesti hengermalmi liszt.

boszniai szilva és szilvaiz, morvai kék mák egészen és örölve;
tavaszi vajás lptól túró,
első minőségű szegedi szappan, tarhonya és paprika, Finnei és
Hoffman rizskeményítő. Olajban és porban mindenféle színű festékek.

Méregmentes tojásfestékek 10-féle színben
3 és 5 krajczáros csomagokban és tojást festő papiros.

Továbbá mindenféle fűszer és gyarmatarak, cukor, kávé, thea és rum,
franczia cognac és likörök, pezsgők, csemege- és peccsenyeborokat
legjuttányosabban ajánl

HUMMER MIHÁLY

fűszerkereskedő
BALASSA-GYARMATON,
Kossuth-tér.

1-3

1-3